

การพัฒนาารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน ของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

Development of Administrative Model for Internal Educational Quality Assurance of Training Centers under Royal Thai Police

ระพีพร เอียงอุบล

Rapeeporn Eang-ubol

สำนักการศึกษาและประกันคุณภาพ กองบัญชาการศึกษา

e-mail: rapee.yo@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 2) พัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และบุคลากรสายงานสนับสนุน 306 คน จากกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจกลาง ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 - 8 ศูนย์ฝึกอบรม ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 20 คน จากกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจกลาง ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1, 3, 4 (2) กลุ่มตัวอย่างเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา 10 คน และผู้รับผิดชอบงานประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 2, 3 และ 8 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และประเด็นการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาและสร้างข้อสรุป

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการวางแผน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการอำนวยความสะดวกและการสั่งการ

2. ปัญหาการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ภาพรวมมีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านการวางแผนมีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่าทุกด้าน สำหรับด้านการควบคุม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

3. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) กลไกการบริหาร และ 4) วิธีดำเนินการ

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหาร, การประกันคุณภาพภายใน, ศูนย์ฝึกอบรม

ABSTRACT

The objectives of this study were to: 1) investigate current conditions and problems; 2) develop the administrative model of internal quality assurance management for training centers under Royal Thai Police. The samples used in this study were divided into 2 groups: (1) the sample who investigated the conditions and problems of internal quality assurance management comprised 306 administrators, teachers, lecturers and support personnels from the Central Police Training Division, Training Center Provincial Police Region 1 - 8, Training Center Southern Border Provinces Police Operation Center and 20 people from the Central Police Training Division, Training Center Provincial Police Region 1, 3 and 4; (2) The sample who developed the model of internal quality assurance management comprised 10 quality assurance experts and 20 educational administrators from Training Center Provincial Police Region 2, 3 and 8. The tools used in the research were interview forms, questionnaires and focus group discussion. Data were analyzed by descriptive statistics which were percentage, mean and standard deviation whereas qualitative analysis was carried out by content analysis and drawing conclusions.

Research results:

1. The overall performance of internal quality assurance management of training centers Royal Thai Police was at a high level. The highest mean was the planning aspect. For the direct and order aspect was the lowest.

2. Problems of internal quality assurance management of training centers Royal Thai Police were found to be moderate overall. The planning aspect was higher than all other aspects. For the control aspect the problem was the least.

3. The development of the internal quality assurance management model of training centers Royal Thai Police consists of four elements: 1) objectives 2) principles 3) Management mechanism and 4) ways of action.

Keywords: Administrative Model, Internal Educational Quality Assurance, Training Centers

---

บทนำ

โลกในปัจจุบันเป็นยุคแห่งการแข่งขัน และมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา รวมถึงจะต้องเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก ซึ่งมี “คุณภาพของคน” เป็นปัจจัยสำคัญของความท้าทายดังกล่าว เพื่อสู่ความสำเร็จของการพัฒนาประเทศ โดยมี “การศึกษาที่มีคุณภาพ” เป็นกุญแจสำคัญของการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ดังนั้นแต่ละประเทศจึงมีความจำเป็น ที่จะต้องจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้ได้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มประสิทธิภาพ และทำให้เป็นคน ที่รู้จักคิด วิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีคุณธรรม จริยธรรม รู้จักพึ่งตนเองและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2544: 1)

รัฐบาลได้มีความพยายามพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของประเทศมาโดยตลอด โดยจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดกลไกในการตรวจสอบและกระตุ้นให้หน่วยงานทางการศึกษา มีการควบคุมคุณภาพการศึกษาและพัฒนาอยู่ตลอดเวลา โดยมีการตราพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 โดยกำหนดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพ ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการ

ที่จะส่งเสริมให้เกิดคุณภาพในการจัดการศึกษา และเป็นสิ่งที่ยืนยันว่าสถาบันที่จัดการศึกษามีคุณภาพเพื่อการพัฒนาผลผลิตที่ยั่งยืน

การประกันคุณภาพการศึกษาของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่องเป็นเวลากว่า 10 ปี ซึ่งจากรายงานการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554 – 2558) ระดับ อุดมศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ได้เสนอแนะเชิงนโยบายเพื่อการพัฒนา ศูนย์ฝึกอบรม ดังนี้ 1) ศูนย์ฝึกอบรมควรวางแผนการดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมตลอดทั้งปี เพื่อให้การบริหารจัดการมีความต่อเนื่อง 2) ผู้บริหารควรมีระยะเวลาในการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง และควรปรับปรุงให้ผู้บริหารตระหนัก เข้าใจ และสามารถวางแผน การดำเนินการล่วงหน้า รวมทั้งพยายาม ทำให้การประกันคุณภาพเป็นส่วนหนึ่งของงานประจำให้ได้ เพื่อสามารถพัฒนางาน ให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม เพราะผู้บริหารของศูนย์ฝึกอบรมมีการปรับเปลี่ยนเกือบทุกปี 3) ควรติดตามผลการพัฒนาตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษา และนำมาพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น 4) ด้านการบริหาร ควรพัฒนาระบบการจัดเก็บเอกสารและระบบการส่งมอบงาน จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร และการดำเนินงานควรเป็นไปตามวงจรคุณภาพ (PDCA) 5) ด้านการประกันคุณภาพ บุคลากรขาดความลึกซึ้งในระบบการประกันคุณภาพ 6) ด้านโครงสร้างองค์กร ควรปรับโครงสร้างของสายการบังคับบัญชาและการบริหาร ให้เอื้อต่อการปฏิบัติพันธกิจหลัก 7) ควรผลักดันนโยบายการบริหารงานของศูนย์ฝึกอบรมทั้งหมด

ให้อยู่ในสังกัดกองบัญชาการการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการ การกำกับดูแล และคุณภาพของการจัดการศึกษาและผลผลิตเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 8) ควรให้การสนับสนุนทรัพยากรการศึกษา กับศูนย์ฝึกอบบรม 9) บุคลากรของศูนย์ฝึกอบบรมควรทำความเข้าใจอย่างถูกต้อง และมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการเตรียมการประกันคุณภาพการศึกษา จากคำแนะนำดังกล่าวชี้ให้เห็นนัยสำคัญว่าการประกันคุณภาพการศึกษาของ ศูนย์ฝึกอบบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยังต้องมีการพัฒนาทั้งการบริหารที่ขาดความต่อเนื่อง รวมทั้งระบบและกลไก การประกันคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบบรม ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด อันเป็นเป้าหมายที่จะนำไปสู่การพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึก

อบบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีขั้นตอนการดำเนินการ 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประชากรผู้ให้ข้อมูล จำนวน 1,296 คน ประกอบด้วย ผู้บริหาร 62 คน ครู/อาจารย์ 243 คน และบุคลากรสายงานสนับสนุน 991 คน ของศูนย์ฝึกอบบรมตำรวจภูธรภาค 1 - 8 ศูนย์ฝึกอบบรม ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบังคับการฝึกอบบรมตำรวจกลาง กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดโดยใช้สูตรของทาโรยามาเน จำนวน 306 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (วรรณิ แกมเกตุ, 2551: 293) ได้แก่ ผู้บริหาร 11 คน ครู/อาจารย์ 60 คน และบุคลากรสายงานสนับสนุน 235 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทาง การบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบบรม กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ และบุคลากรสายงานสนับสนุนของศูนย์ฝึกอบบรมที่มีสภาพ การบริหารอยู่ในระดับมาก มีปัญหาการบริหารอยู่ในระดับน้อย จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 และมีผลการประเมินคุณภาพภายใน อยู่ในระดับดีถึงดีมาก ซึ่งได้แก่ กองบังคับการฝึกอบบรมตำรวจกลาง ศูนย์ฝึกอบบรมตำรวจภูธรภาค 1 ศูนย์ฝึกอบบรมตำรวจภูธรภาค 3 และศูนย์ฝึกอบบรมตำรวจภูธรภาค 4 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาและตีความสร้างข้อสรุป

ขั้นตอนที่ 3 พัฒนารูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม โดยร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม จากการสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 และ 2

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบ การบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม โดยนำร่างรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรมจากขั้นตอนที่ 3 ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพการศึกษา จำนวน 10 คน จากมหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กองบัญชาการศึกษากองบังคับการฝึกอบรมตำรวจกลาง วิทยาลัยการตำรวจ วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และกรมแพทยทหารเรือ พิจารณาตรวจสอบพร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุง โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .72) ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้าน การวางแผน ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = .70) โดยเฉพาะการประเมินคุณภาพภายในมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .72) สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้าน การอำนวยความสะดวกและการสั่งการ ($\bar{X} = 3.74$, S.D. = .77) ซึ่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 3.69$, S.D. = .85)

2. ปัญหาการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = .85) ซึ่งด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยของปัญหาสูงกว่าทุกด้าน ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = .89) โดยเฉพาะการประเมินคุณภาพภายใน ($\bar{X} = 2.63$, S.D. = .93) สำหรับด้านการควบคุม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = .87) ซึ่งการประเมินคุณภาพภายในมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = .93)

3. รูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 2) หลักการของรูปแบบ 3) กลไกการบริหาร และ 4) วิธีดำเนินการ ดังนี้

3.1 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 1) เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 2) เพื่อให้ผู้บริหาร ครู/อาจารย์ บุคลากรของศูนย์ฝึกอบรม และกองบัญชาการศึกษานำไปใช้ในการบริหารเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบ มุ่งสู่การประกันคุณภาพภายใน และ 3) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพภายใน

3.2 หลักการของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการมีส่วนร่วม 2) หลักการความรับผิดชอบ 3) หลักการทำงานเป็นทีม และ 4) หลักการกระจายอำนาจ

3.3 กลไกการบริหาร ประกอบด้วย

1) จัดโครงสร้างองค์การ เป็นการกำหนดโครงสร้างของกองบัญชาการการศึกษา และศูนย์ฝึกอบรม โดยจัดแบ่งออกเป็นหน่วยงานย่อยต่างๆ พร้อมกำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อย 2) แต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ ซึ่งเป็นการตั้งคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ ชุดต่างๆ ในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรทั้งในส่วนของกองบัญชาการการศึกษา และศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค 1 - 8 ศูนย์ฝึกอบรมศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ และกองบังคับการฝึกอบรมตำรวจกลาง

3.4 วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย

1) การวางแผน ได้แก่ การกำหนดนโยบาย การกำหนดมาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำคู่มือ การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน กำหนดงบประมาณ และทรัพยากร กำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมาย กำหนดแนวทาง/วิธีการ กำหนดระยะเวลา กำหนดเครื่องมือและวางแผนการเก็บข้อมูล และกำหนดรูปแบบการรายงานผล 2) การจัดองค์การและการจัดคนเข้าทำงาน ได้แก่ การกำหนดผู้รับผิดชอบ และกำหนดบทบาทหน้าที่ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ ดังนี้ คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพภายใน คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการประกันคุณภาพภายใน คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา คณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพภายใน และกรรมการประเมิน

อภิมาน 3) การอำนวยความสะดวกและการสั่งการ ได้แก่ การสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ จัดฝึกอบรม นิเทศ กำกับ ติดตาม และประสานงาน 4) การควบคุม ได้แก่ การรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้บังคับบัญชาตามสายงาน คณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการ การประชุมบริหารรายเดือนหรือในกรณีเร่งด่วน เพื่อควบคุมการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรมสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการวางแผนการประเมินคุณภาพภายใน มีค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากการประเมินคุณภาพภายในเป็นหัวใจสำคัญของการประกันคุณภาพภายในที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง และพร้อมที่จะรับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก ดังนั้นการประเมินคุณภาพภายในจึงต้องมีการวางแผนการดำเนินการเป็นอย่างดีและต่อเนื่อง เพื่อให้การประเมินคุณภาพภายในบรรลุเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับสำนักทดสอบทางการศึกษา (2554: 14) ที่กล่าวไว้ว่า ขั้นตอนการดำเนินงานของการประเมินคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพ โดยเริ่มจากการวางแผน การปฏิบัติ ซึ่งจะต้องมีการกำหนด

วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประเมิน ให้ชัดเจน รวมไปถึงการวางแผนผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ระยะเวลาและทรัพยากร ที่ต้องให้

2. สำหรับปัญหาการบริหาร การประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า ภาพรวม มีปัญหาการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การวางแผนการกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายใน เนื่องจากศูนย์ฝึกอบรมสังกัดตำรวจภูธรภาค ซึ่งหน้าที่หลักคือ การป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ทำให้งบประมาณส่วนใหญ่ใช้ไปกับการสนับสนุนภารกิจหลัก ส่งผลให้ในด้านการศึกษาได้รับการสนับสนุนงบประมาณน้อย ซึ่งทรัพยากรและงบประมาณถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด ในการดำเนินการ ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอก็จะทำให้งานบรรลุเป้าหมายได้ยาก สอดคล้องกับ นวพรรดี นามพุทธา (2555: 258 - 262) ที่กล่าวว่า การเตรียมการเป็นการนำเอาทรัพยากรทางการบริหารงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ มาบริหารระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และเบญจวรรณ ถนอมชยวิธ. (2558: 66) ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศพบว่า ปัจจัยนำเข้าที่สำคัญและกระบวนการที่มีคุณภาพซึ่งส่งผลให้การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีความเป็นเลิศ คือ งบประมาณ

3. ผลการพัฒนา รูปแบบการบริหาร การประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึกอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พบว่า

3.1. การวางแผนดำเนินการในรูปของ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ จาก กองบัญชาการศึกษา ศูนย์ฝึกอบรมตำรวจภูธรภาค

1 - 8 ศูนย์ฝึกอบรม ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองบังคับการฝึกอบรมตำรวจกลาง และผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ทั้งนี้เนื่องจากการวางแผนเป็นขั้นตอนแรกและสำคัญยิ่งสำหรับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องร่วมมือกัน ทั้งชุมชนและหน่วยงานต้นสังกัด ภายใต้การกำกับ ดูแล และสนับสนุนส่งเสริมของหน่วยงานต้นสังกัด เข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตาม ประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษา มีคุณภาพ เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้เรียน ทุกคนจะได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพจากสถานศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษา และตัวบ่งชี้ เพื่อการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับจรัส นองมาก (2545: 28) และรุ่ง แก้วแดง (2544: 107) ได้อธิบายว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเริ่มต้นจากผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีความสามารถออกแบบกระบวนการการบริหารการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยกระบวนการบริหารอันดับแรกคือ การวางแผนการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะการที่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา จะประสบผลสำเร็จ และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้นั้นขึ้นอยู่กับการวางแผน และพัฒนาระบบประกันคุณภาพอย่างถูกต้องเหมาะสม เพื่อการพัฒนา ปรับปรุง สถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3.2 การจัดองค์การและการจัดคน
เข้าทำงาน เน้นการทำงานเป็นทีม ซึ่งดำเนินการ
ในรูปของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ
ที่พิจารณาจากบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตาม
โครงสร้างการบริหารเพื่อร่วมกันดำเนินงาน ทั้ง
บุคลากรภายนอก บุคลากรจากกองบัญชาการ
ศึกษา กองบังคับการฝึกอบรบตำรวจกลาง ศูนย์ฝึก
อบรบตำรวจภูธรภาค 1-8 และศูนย์ฝึกอบรบ ศูนย์
ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่
คณะกรรมการบริหารการประกันคุณภาพภายใน
คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการประกัน
คุณภาพภายใน คณะอนุกรรมการพัฒนาคุณภาพ
การศึกษา คณะอนุกรรมการรับผิดชอบตัวบ่งชี้
คณะอนุกรรมการติดตามตรวจสอบคุณภาพการ
ศึกษา และคณะอนุกรรมการประเมินคุณภาพ
ภายใน ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนาระบบการ
ประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา
3 ประการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
2549: 3 - 4) คือ การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมใน
การทำงาน (Participation) โดยให้หน่วยงานต่างๆ
ชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ
สถานศึกษา ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ สนับสนุนส่งเสริม
และติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของศูนย์
ฝึกอบรบ และร่วมภาคภูมิใจ ในความสำเร็จ โดย
การแสดงภาระรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้
(Accountability) ในการร่วมกันกำหนดเป้าหมาย
และสำนักทดสอบการศึกษา (2554: 3) กล่าวว่า
กลไกสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงาน
บรรลุเป้าหมาย ประกอบด้วย การจัดบุคลากร ให้
เหมาะสมกับศักยภาพ ภาวะและปริมาณงาน โดย
ใช้หลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมตรวจสอบ
และถ่วงดุลการทำงานทุกด้าน

3.3 การอำนวยความสะดวกและการสั่งการ
มีการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ สร้างความ
ตระหนัก ในการประกันคุณภาพการศึกษาแก่
บุคลากรอย่างต่อเนื่อง เพราะบุคลากรของทั้ง
ศูนย์ฝึกอบรบและกองบัญชาการศึกษามีการโยก
ย้ายสับเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี ทำให้ขาดความรู้
ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา
ดังนั้นจึงต้องมีการส่งเสริม สนับสนุน ให้บุคลากร
ได้รับการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่าง
ต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ เปรมจิต มอริซิง (2556:
145 - 152) ศึกษารูปแบบการประกันคุณภาพการ
ศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน พบว่า การดำเนินการ
ประกันคุณภาพการศึกษาต้องมีการพัฒนา
บุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติที่ดี
ต่อการประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้ง Owlia
and Aspinwall (1996) ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพการ
ศึกษา โดยได้สรุปเป็นมิติคุณภาพการศึกษา 3 มิติ
ซึ่งมิติหนึ่ง ที่พบ คือ มิติที่เน้นการถ่ายทอดความรู้
3.4 การควบคุม ดำเนินการ โดยคณะ
กรรมการ และคณะอนุกรรมการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการ
กระจายอำนาจ ซึ่งก่อให้เกิดความคล่องตัวในการ
ปฏิบัติงาน เนื่องจากศูนย์ฝึกอบรมมีลำดับชั้น
การบังคับบัญชาในหลายระดับ และปฏิบัติตาม
คำสั่งของผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นอย่าง
เคร่งครัด ซึ่งลักษณะดังกล่าวถึงแม้จะเป็นจุดแข็ง
ขององค์การในอันที่จะทำให้ภารกิจที่ได้รับมอบ
หมายบรรลุเป้าหมาย แต่อาจเป็นอุปสรรคต่อการ
บริหารการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นการจัด
โครงสร้างองค์การแบบแบน (Flat Organization)
วัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วม รวมถึง
ความรับผิดชอบและการกระจายอำนาจ ซึ่งสอดคล้อง
กับสุเทพ ชิตยวงษ์ (2551: 227) ศึกษาการสร้าง

รูปแบบการพัฒนาบุคลากร ที่กำกับติดตาม การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า การกระจายอำนาจ โดยการมอบอำนาจหรือกระจายอำนาจให้กับผู้รับผิดชอบให้มีการสั่งการ เพื่อก่อให้เกิดความสะดวกล่องตัว ในการปฏิบัติงานสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผล การวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหาร และผู้รับผิดชอบการประกันคุณภาพการศึกษา ควรศึกษาทำความเข้าใจ และร่วมกันในการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึ กอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาใช้เป็นแนวทางในการบริหารการประกันคุณภาพภายใน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และคุณภาพ

1.2 กองบัญชาการศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดศูนย์ฝึ กอบรมของสำนักงานตำรวจ

แห่งชาติ นำข้อมูลจาก การวิจัยครั้งนี้ไปใช้จัดทำแผนบริหาร เพื่อการกำกับ ติดตามการบริหารการประกันคุณภาพภายใน

1.3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรนำข้อมูลผลจากการวิจัยไปใช้ในการกำหนดนโยบายการบริหารการประกันคุณภาพภายในให้ศูนย์ฝึ กอบรม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการนำรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึ กอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปทดลองใช้จริงในศูนย์ฝึ กอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาค้นคว้า ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในศูนย์ฝึ กอบรมในบริบทสภาพแวดล้อม ที่แตกต่างกัน เพื่อปรับปรุงรูปแบบการบริหารการประกันคุณภาพภายในของศูนย์ฝึ กอบรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

- จำรัส นองมาก. (2545). **ปัญหา การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. จุลสาร สมศ. ประจำเดือนสิงหาคม.
- เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช. (2558). **การพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข**. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 10 (1), มกราคม - มิถุนายน 2558.
- เปรมจิต มอริซิง. (2556). **การพัฒนารูปแบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยชุมชน**. ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต (การวิจัยและพัฒนาการศึกษา) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นพพรดี นามพุกธา. (2555). **รูปแบบการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26**. หลักสูตรปริญญา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหาร จัดการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). **ประกันคุณภาพการศึกษาทุกคนทำได้ไม่ยาก**. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- วรรณี แกมเกตุ. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ ชิตยวงษ์. (2551). **รูปแบบ การพัฒนาบุคลากรที่กำกับติดตามการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1**. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา: เพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). **การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.2553**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักฯ.
- Owlia, M.S., and E.M. Aspinwall. **A Framework for the Dimensions of Quality in Higher Education. Quality Assurance in Education**. 4 (February 1996): 12 - 20.